

Kvalitetsrapport: Elevers utveckling mot målen

Gymnasieskolan

**Gymnasie- och
vuxenutbildningsförvaltningen**
Kvalitets- och
utvecklingsavdelningen

Upprättad: 2022-10-05
Diariernr: GYVF-2022-3373
Ansvarig: Utbildningschef

Innehållsförteckning

1 Inledning	5
1.1 Uppföljning av skolans uppdrag.....	5
2 Nämndens utveckling av gymnasieskolan	6
2.1 Utbud och organisation.....	6
2.2 Vidareutveckling av huvudmans och skolornas systematiska kvalitetsarbete	6
2.3 Kompetensförsörjning.....	7
3 Kunskaper, bedömning och betyg	7
3.1 Elevens lärande och personliga utveckling.....	8
3.2 Information om elevens utveckling	11
3.3 Extra anpassning.....	11
3.4 Särskilt stöd och åtgärdsprogram.....	12
3.5 Resultat	13
3.5.1 Kunskaper, bedömning och betyg	13
3.5.2 Elevens lärande och personliga utveckling.....	14
3.5.3 Extra anpassning, särskilda stödåtgärder och åtgärdsprogram	17
3.6 Analys.....	22
3.6.1 Kunskaper, bedömning och betyg	22
3.6.2 Elevens lärande och personliga utveckling.....	22
3.6.3 Extra anpassning, särskilda stödåtgärder och åtgärdsprogram	24

4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv	25
4.1 Resultat	26
4.2 Analys.....	27
5 Rektorns ansvar	27
5.1 Rektoreernas beskrivning av verksamheternas resultat	29
6 Diskussion och slutsats	30
6.1 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utvecklingsområden 2022/2023.....	33
Bilaga 1: Elevfördelning per program	35
Bilaga 2: Detaljer kring andelen höga betyg (A och B) genom skoltiden för en specifik elevgrupp.....	36
Bilaga 3: Detaljer kring andelen låga betyg (F) genom skoltiden för en specifik elevgrupp.....	38
Bilaga 4: Andel höga betyg (A och B) i gymnasiegemensamma ämnen	40
Bilaga 5: Andel underkända betyg (F) i gymnasiegemensamma ämnen	41
Bilaga 6: Andel gymnasieelever med gymnasieexamen inom 3 år, nationell jämförelse	42
Bilaga 7: Andel gymnasieelever som övergått från introduktionsprogram till nationellt program, nationell jämförelse	43

Bilaga 8: Övriga resultat.....44

1 Inledning

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen¹ slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Vidare ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Gymnasieskolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper. Malmös kommunala gymnasieskolor erbjuder nationella program samt samtliga introduktionsprogram. Genom detta strävar förvaltningen mot att möta varje individs förutsättningar och intressen och låta varje individ finna sin unika egenart och utvecklas genom den samt få förutsättningarna att nå självförsörjning.

1.1 Uppföljning av skolans uppdrag

Ett systematiskt kvalitetsarbete ska, enligt skollagen², genomföras både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Huvudmannens ansvar innebär bland annat att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar samt systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten, så att de nationella målen kan uppfyllas.³

Huvudmannens ansvar för elevers inflytande, trygghet och studiero, elevhälsa och likvärdighet, frånvaro och avbrott, genomströmning samt övergångsarbete följs upp under året i separata rapporter och promemorior. Rapporter och promemorior kompletteras med en kvalitetsdialog där gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (nämnden, i resterande del av rapporten) möter gymnasieskolornas rektorer.

Kvalitetsrapporten: *Elevers utveckling mot målen* för gymnasieskolan läsåret 2021/2022, utgår från 3 kap. skollagen och utvärderar nämndens arbete med kommunfullmäktigemålen inom målområdet *Utbildning och arbete*. I kvalitetsrapporten ingår att följa upp måluppfyllelsen, verksamheternas arbete

¹ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

² SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 4 kap 3 §

³ SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 2 kap 8 §

med ledning och stimulans⁴, elev och vårdnadshavares löpande information om elevens utveckling⁵, elevens tillgång till extra anpassningar⁶ och eller särskilt stöd⁷ samt verksamheternas arbete med åtgärdsprogram⁸.

2 Nämndens utveckling av gymnasieskolan

I kommande avsnitt beskrivs kortfattat de av nämndens satsningar som är relaterade till rapportens fokus på elevers utveckling mot målen.

2.1 Utbud och organisation

Nämnden har under 2021/2022 fortsatt att utveckla det strategiska planeringsarbetet i frågor om utbud och dimensionering av gymnasieutbildningarna, på både kort och lång sikt.

Under hösten 2021 beslutade kommunfullmäktige om byggnation av en ny kommunal gymnasieskola för att möta upp ett prognostiserat ökat antal elever. Malmö Citadellsgymnasium har startat upp sin verksamhet i tillfälliga lokaler och 159 elever har antagits inför läsårsstart 2022.

Antalet gymnasieelever i Malmö stad förväntas öka kraftigt den kommande tioårsperioden. Nämnden har mot bakgrund av denna utveckling beställt ytterligare en gymnasieskola med kapacitet för upp till 1000 elever i högskoleförberedande program och yrkesprogram utan krav på särskilt anpassade lokaler. Nämnden godkände vid nämndmötet den 17 juni hyresavtalet för en ny gymnasieskola inom fastigheten Gäddan 8 (GYVF-2022-327).

2.2 Vidareutveckling av huvudmans och skolornas systematiska kvalitetsarbete

Nämnden beslutade under våren 2022 om ett ramverk för det systematiska kvalitetsarbetet (GYVF-2022-1892). Ramverket innebär en vidareutvecklad uppföljning av huvudmannens ansvar utifrån skolans styrdokument. Arbetet

⁴ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 2 §

⁵ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 3 §

⁶ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 §

⁷ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 och 7 §§

⁸ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 9 §

med att utveckla systematik och stöd till skolenheterna inom det systematiska kvalitetsarbetet har fortsatt under 2022. Nämnden har skapat förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande genom prioriteringar utifrån huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Resultat, resursanvändning och kvalitet har i högre grad analyserats i relation till varandra och likvärdighet har fokuserats.

I det systematiska kvalitetsarbetet har huvudmannen identifierat ett behov av ökad måluppfyllelse inom ämnet matematik i gymnasieskolan. Under 2022 har en lektor i matematikdidaktik rekryterats för att stötta skolorna i utvecklingen av matematikundervisningen. Satsningar har genomförts på digitala verktyg inom matematik som syftar till att underlätta och utveckla undervisningen.

Två gymnasieskolor och en gymnasiesärskola deltar sedan januari 2022 i Skolverkets *Samverkan för bästa skola*. Samverkan, som även kommer att inkludera ett eller flera lärosäten, pågår under tre år. Hösten 2022 färdigställs nulägesanalysen och en åtgärdsplan tas fram utifrån skolornas identifierade behov. Umeå universitet är det lärosäte som i första hand kommer att bidra till insatser på skolnivå.

2.3 Kompetensförsörjning

Nämnden har under våren 2022 skapat förutsättningar för professionsutveckling utifrån ett antal identifierade områden. Särskilda fokusområden har varit kompetensutveckling inom matematikdidaktik, språkutvecklande arbetssätt, förebyggande och främjande arbete samt allmändidaktik och digitalisering. Framför allt matematik har varit ett fokusområde inom gymnasieskolan då resultaten på skolnivå i gymnasieorganisationen visat att det är det ämne där flest elever inte når de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Det språkutvecklande arbetssättet har varit ett centralt område för samtliga skolformer då språket bidrar till att skapa en röd tråd i arbetet med elevers lärande och utveckling. Under våren 2022 har 30 förstelärare med visstidsförordnande tillsatts med fokus på matematik, språkutveckling och digitalisering.

3 Kunskaper, bedömning och betyg

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. De förmågor, färdigheter och kunskaperna eleverna erövrar utgör en grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande,

nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i grupp som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika kunskapsformer, nämligen fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet.⁹

I avsnitt 3 presenteras skolornas arbete med att skapa förutsättningar för elevens lärande och personliga utveckling samt resultatet av detta arbete i form av elevernas måluppfyllelse. Resultaten visualiseras i 11 diagram. Som bilagor till rapporten återfinns resterande resultatredovisning i form av diagram och tabeller vilka visar: detaljer kring andelen höga betyg (A och B) genom skoltiden för en specifik elevgrupp (bilaga 2); detaljer kring andelen låga betyg (F) genom skoltiden för en specifik elevgrupp (bilaga 3); andel höga betyg (A och B) i gymnasiegemensamma ämnen (bilaga 4); andel underkända betyg (F) i gymnasiegemensamma ämnen (bilaga 5); andel gymnasieelever med gymnasieexamen inom 3 år, nationell jämförelse (bilaga 6); andel gymnasieelever som övergått från introduktionsprogram till nationellt program, nationell jämförelse (bilaga 7); samt övriga resultat (bilaga 8).

3.1 Elevens lärande och personliga utveckling

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som når de betygsriterier som minst ska uppfyllas ska ges stöd för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.¹⁰

Didaktiska aspekter påverkar kvaliteten i undervisningen, vilket i sin tur bidrar till samtliga elevernas utveckling. Lärarna organiserar sin undervisning så att den utgår från elevernas förkunskaper och anpassas efter elevernas behov. Lärarna gör exempelvis didaktiska val av undervisnings- och läraaktiviteter vilka främjar inkludering och samarbete, för att skapa förutsättningar för elever att utveckla färdigheter och förmågor i ett socialt sammanhang. En stor del av den strukturerade utvecklingen av undervisningspraktiker sker tillsammans i lärarlagen genom kollegialt lärande ute på skolorna.

På Malmö Idrottsgymnasium arbetar personalen med fokusgrupper utifrån valda utvecklingsområden medan till exempel Heleneholms gymnasium har

⁹ Läroplan för gymnasieskolan - Skolverket

¹⁰ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 2 §

organiserat sitt kollegiala lärande utifrån ämneslag eller arbetslag. En annan ingång till att kompetensutveckla personalen är att anordna föreläsningar i till exempel lektionsdesign, ämnesfortbildning, eller specialpedagogik för lärande. Detta har exempelvis skett på Malmö latinskola och Pauliskolan. Skolverkets material med övningar om hur lärare praktiskt kan arbeta med slutsatser de dragit från sitt kollegiala lärande, används vid Heleneholms gymnasium. Personalen på Malmö Idrottsgymnasium har fått tydliga uppdrag från sin skolledning i hur de ska arbeta med praktisk applicering ute i undervisningen. Vid Universitetsholmens gymnasium har lärarna börjat ge eleverna mini-tester efter lektioner för att kunna ge eleverna återkoppling på det egna lärandet och få återkoppling på undervisningsupplägget. Lärarna använder underlaget för att anpassa undervisningen.

Personalens utveckling är viktig för att den i sin tur ska kunna erbjuda eleverna de bästa praktikerna. Vid Universitetsholmens gymnasium finns många av kommunens yrkesprogram. Lärarna fokuserar på att ge eleverna en helhetsbild av utbildningen genom att synliggöra hur de gymnasiegemensamma kurserna och de programspecifika yrkeskurserna samverkar. Detta är tänkt att skapa förståelse hos eleven om hur alla olika delar av utbildningen samspelar i arbetslivet. På Universitetsholmens gymnasium genomför flertalet elever sin utbildning som lärlingsutbildning. Eleven är ute på arbetsplatsförlagt lärande tre dagar i veckan under hela utbildningen, vilket är en lärandeform som passar vissa elever bättre. Lärandeformen bedöms vara en bidragande faktor till måluppfyllelsen.

Att erbjuda eleverna en variation av examinationsformer är en metod för att främja elevernas utveckling. På Pauliskolan har till exempel muntlig examination i geometri erbjudits under året.

Gymnasieskolorna har fått i uppdrag att i samband med det systematiska kvalitetsarbetet analysera om det finns vissa kurser eller program i vilka eleverna har svårigheter att uppnå sina mål. Agnesfrids gymnasium har till exempel identifierat att eleverna har svårigheter att klara fordons- och transportprogrammet med inriktning på transport för att inriktningen ställer högre krav på eleven än de krav som framgår i gymnasieskolans betygs-kriterier. Eleverna måste förutom dessa uppfylla branschkrav för att få de behörigheter som krävs för yrket. Skolan har därför planerat att strukturera om utbildningen inför kommande läsår, för att bättre förbereda eleverna för dessa moment. Det är ett exempel på en strukturell förändring som görs för att gynna elevernas utveckling mot utbildningsmål.

Vissa av skolornas yrkesutbildningar är särskilt attraktiva på arbetsmarknaden, vilket har bidragit till att skolornas ledning ibland upplever svårigheter att få eleverna att avsluta hela utbildningen. Eleverna får anställning under utbildningen och avbryter sina studier.

Elever behöver olika förutsättningar för att utvecklas till sin fulla potential. Malmö Idrottsgymnasium har arbetat med det här genom att utveckla de olika programmets identitet, så att elever upplever meningsfullhet och relevans i utbildningen. Samma skola har också bjudit in framgångsrika personer som arbetar inom fältet för utbildningens inriktning att hålla föreläsningar. Ett annat sätt att möjliggöra utveckling för eleverna är att erbjuda dem möjlighet till utbytesstudier utomlands, vilket görs både på Malmö Idrottsgymnasium och Malmö Borgarskola.

Det finns ett samband mellan tillitsfulla relationer mellan lärare och elev och goda studieresultat. Sambandet ligger i att elevens känsla av tillhörighet och motivation ökar av tillit. Därför har Pauliskolan satsat på att arbeta med inkluderande skolkultur för att på den vägen bygga motivation hos eleverna.

På vissa gymnasieskolor i Malmö stad behövs insatser för att öka elevens motivation till att nå ännu högre. På andra skolor, som S:t Petri skola, har en stor andel elever hög motivation och stora krav på sig själva. Flera elever på skolan ger uttryck för stress. Detta har bidragit till att skolan valt att fokusera på utvecklandet av en hållbar arbetsmiljö för eleverna. Samma typ av resonemang gäller på Malmö Idrottsgymnasium, där eleverna behöver hjälp att hitta balans mellan ett stort engagemang för sin idrott och hälsa och att hinna med skolarbetet.

Elever som inte har uppnått behörighet till gymnasieskolans nationella program får gå ett introduktionsprogram. Introduktionsprogrammen har fyra inriktningar: individuellt alternativ, språkintröduktion, programinriktat val och yrkesintröduktion. Inriktningarna har olika mål, men eleverna har också individuella mål i sin individuella studieplan.

Heleneholms gymnasium och Bellevue gymnasium har enbart elever på introduktionsprogram. För att hjälpa sina elever hitta strategier för lärande och stimulera hela gruppen har Heleneholms gymnasium arbetat med att utveckla ett upplägg där de integrerar arbetslivskunskap för elever som läser introduktionsprogram med inriktningen individuellt alternativ. Båda skolorna arbetar med att ge sina elever en tydligare bild av sin utveckling genom att tillsammans med eleven sätta upp individuella mål som följs upp regelbundet.

3.2 Information om elevens utveckling

Enligt skollagen ska vårdnadshavare kontinuerligt informeras om elevens utveckling fram till dess att eleven fyller 18 år¹¹.

Elevers vårdnadshavare inkluderas för att stödja eleven och skolan i att identifiera stöd för eleven och för att kontinuerligt få information om elevens utveckling. Det sker bland annat genom utvecklingssamtal. Vid behov eller önskemål deltar elevens vårdnadshavare till exempel vid övergångar eller vid ett introduktionssamtal i början av terminen. Vårdnadshavarna informeras sedan kontinuerligt. Vid Pauliskolan har man en digital lösning där lärarna fyra gånger om året skriver ett betygsliknande omdöme om eleverna i en portal som elev, vårdnadshavare, lärare och rektor har tillgång till.

Vid samtliga gymnasieskolor kontaktas vårdnadshavare även när en elevs frånvaro börjar bli hög. Elevhälsoteamet kopplas in om frånvaron fortsätter vara oroväckande och individanpassade insatser kan planeras. Vissa skolor, exempelvis Pauliskolan och Universitetsholmens gymnasium, skickar regelbundet närvarorapporter till vårdnadshavarna. Vårdnadshavare kontaktas vidare vid andra incidenter, som till exempel kränkingsärenden.

3.3 Extra anpassning

Om det kan befäras att en elev inte kommer uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen¹².

För extra anpassningar i den ordinarie undervisningen är specialpedagoger en viktig resurs i att guida lärarna om hur anpassningar i klassrummet kan göras. Vid Agnesfrids gymnasium har insatser för att främja samverkan mellan lärare och specialpedagog genomförts i syfte att stärka arbetet med extra anpassningar. Specialpedagogernas roll har förtydligats och lärarnas ansvar för att utforma anpassningar i undervisningen har tydliggjorts. Specialpedagogerna finns också tillgängliga för att guida lärarna i hur anpassningar kan göras. Vid Malmö Borgarskola och S:t Petri skola har det vid utvärderingar av arbete tidigare år visat sig ge bra resultat med extra pedagogiskt stöd närvarande i undervisningen, speciellt i matematiken. Skolorna har därför satsat på det arbetssättet i kurser där elever haft svårigheter att nå ett godkänt resultat.

¹¹ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 3 §

¹² SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 §

Arbetet med att upptäcka och fånga upp elever som av olika anledningar riskerar att inte nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas är centralt för att elever ska få det stöd som de behöver och nå målen med sin utbildning. Olika system för att mäta och följa upp elevers progression används av bland annat Malmö latinskola och Malmö Borgarskola för att hjälpa lärare upptäcka elever som riskerar att inte nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Att synliggöra när elever hamnar efter, är viktig information för att göra anpassningar i undervisningen. På Malmö Restaurangskola har lärarna veckovisa möten för att tillsammans identifiera behov i vissa klasser eller hos vissa elever, vilket även är syftet med Malmö latinskolas klasskonferenser.

Skolorna anordnar olika aktiviteter för att möta olika behov hos sina elever. Ett exempel på en sådan insats är Malmö Borgarskolas ”Våga tala”, som är en hjälp i moderna språk för elever som är ängsliga för att tala. En annan är ”Intensivsvenska” vid Heleneholms gymnasium där veckovisa mål inom svenska som andraspråk sätts upp och följs upp. Vid Pauliskolan har lärarna ändrat upplägget på matematikkurserna, vilket har skapat förutsättningar för fler elever att nå godkänt. En annan satsning inom matematik har gjorts på Malmö Borgarskola där eleverna får undervisning i mindre grupper. Skolan har även satsat på verktyget ”kunskapsmatrisen” för att underlätta för eleverna, samt anordnat ”matterally” inför nationella prov i matematik. Utanför skoltid får eleverna extra stöd från lärare och tidigare elever som nu läser på universitetet.

3.4 Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Det ska framgå i åtgärdsprogrammet vilket behovet av särskilt stöd är och hur det ska tillgodas. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.¹³

Gymnasieskolorna arbetar med att kartlägga behovet av stöd redan inför eller i samband med skolstarten för att elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd ska få det så tidigt som möjligt. Vid vissa skolor, bland annat Malmö Restaurangskola och Bellevue gymnasium, innebär det att skolans specialpedagog kartlägger elevers behov som ett första steg och att de elever som börjar på ett introduktionsprogram blir intervjuade för att ge skolan en fördjupad bild av elevernas behov av stöd och motivation. Vid alla skolor med

¹³ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 9 §

introduktionsprogram tar lärare och elev tillsammans fram en individuell studieplan vid skolstarten där elevens behov av stöd kartläggs och en plan för studierna vid skolan skrivs in. Eleven äger sin individuella studieplan och har stort inflytande över vilka ämnen och kurser den ska läsa.

De elever som, efter utredning, identifierats vara i behov av särskilt stöd, får ett åtgärdsprogram baserat på en pedagogisk kartläggning av elevens behov. Skolorna sätter in åtgärder utifrån den individuella elevens behov.

3.5 Resultat

3.5.1 Kunskaper, bedömning och betyg

De kommunala gymnasieskolorna har olika utmaningar och fokuserar därför på olika områden. Vissa skolor har övervägande höga betyg medan andra har en stor andel låga eller underkända betyg, vilket visas i diagram 1. De fem skolorna med högst betyg är skolorna i Malmös centrum, vilka till övervägande del erbjuder högskoleförberedande program. De tre skolorna med lägre betyg erbjuder yrkesprogram. Bellevue gymnasium och Heleneholms gymnasium erbjuder bara introduktionsprogram och redovisas därför inte i statistiken för betyg i gymnasiala kurser.

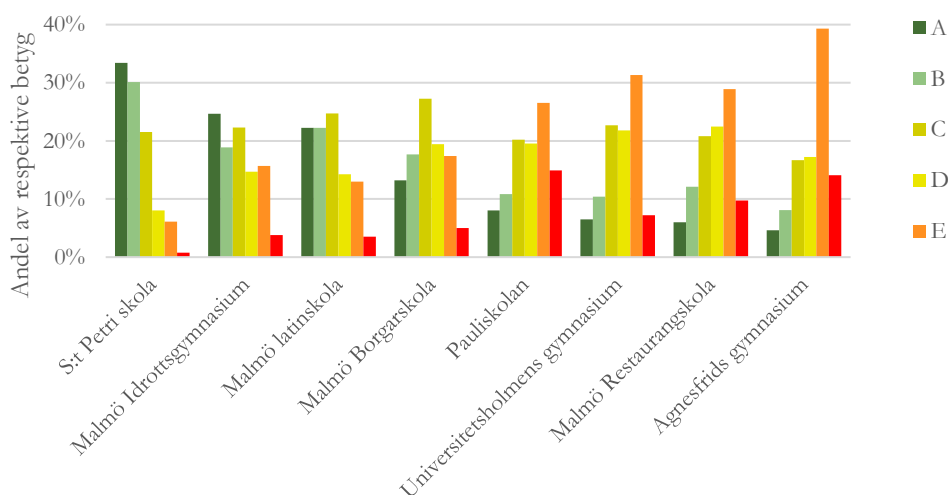

Diagram 1: Andel av olika betyg för per skola. N (2021/2022) = 5 555 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

3.5.2 Elevens lärande och personliga utveckling

Eleverna ska stimuleras och motiveras till att utvecklas genom hela sin gymnasieutbildning. De elever som gick i år 3 läsåret 2021/2022 har följts tillbaka i tiden för att se om en större andel av elevernas betyg var höga (betyg A eller B) mot slutet av skolgången, vilket synliggörs i diagram 2. En ökande trend i andelen höga betyg över tid kan indikera en stimulerande utbildning. I resultatet framgår dock inga stora skillnader mellan år 1, 2 och 3 för eleverna på de olika programmen.

På några program syns en liten trend av det här slaget, bland annat på hotell- och turismprogrammet. Samma trend syns hos elever som går programmet på Universitetsholmens gymnasium och hos elever som går på Malmö Borgarskola. Även på vård- och omsorgsprogrammet finns en uppåtgående trend. Bland de högskoleförberedande programmen är det främst samhällsvetenskapsprogrammet på Pauliskolan som visar en positiv trend. Se bilaga 2 för detaljer om utvecklingen per skola och program.

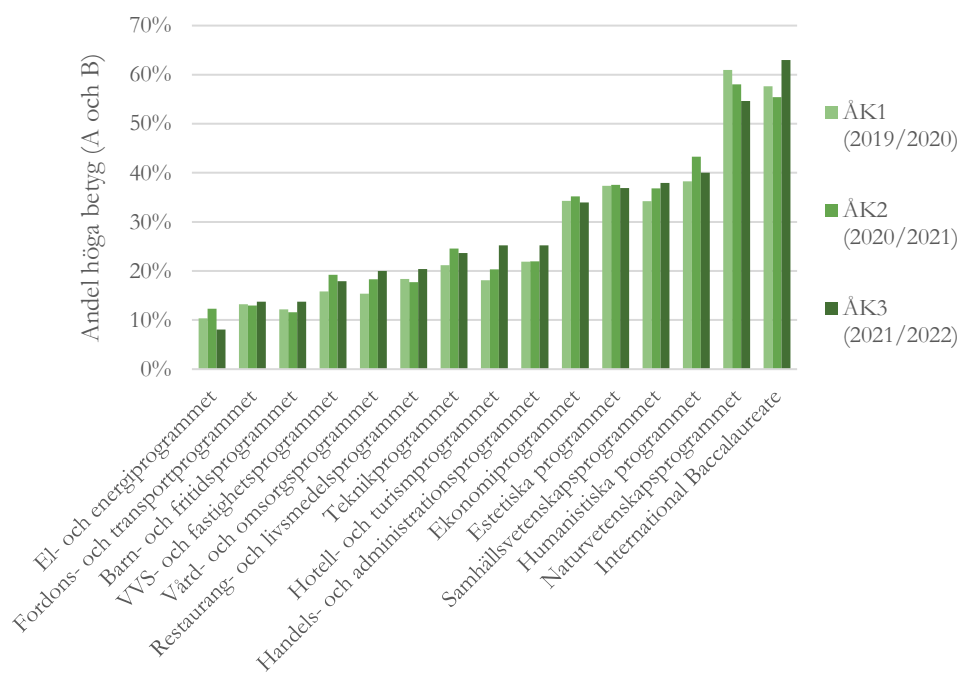

Diagram 2: Andel höga betyg (A och B) genom skoltiden för en specifik elevgrupp. Program med elever med färre än 100 betyg i något av åren 1, 2 eller 3 är inte med i tabellen. N=1 921 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

Elever på högskoleförberedande program har generellt högre betyg än elever på yrkesprogram. Inom högskoleförberedande program är skillnaden mindre

mellan elevers betyg i gymnasiegemensamma ämnen och programspecifika ämnen, medan det inom yrkesprogram framträder en skillnad mellan elevers betyg i denna typ av ämnen, vilket syns i diagram 3. De sökande elevernas betyg skiljer sig mellan grupperna, där eleverna som sökt till högskoleförberedande program har ungefär 50 % högre betygsnitt från grundskolan än de som sökt till yrkesprogram. Skillnaderna mellan elevgruppernas betyg från grundskolan gäller inte bara i år, utan har haft liknande fördelning under många år.

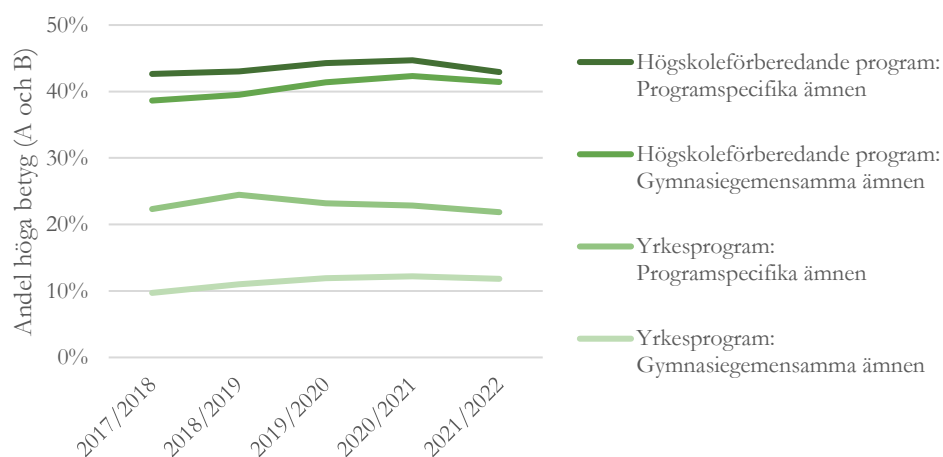

Diagram 3: Andel höga betyg (A och B) i programspecifika ämnen respektive gymnasiegemensamma ämnen. N (2021/2022) = 5 555 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

Av de gymnasiegemensamma ämnena är engelska och idrott och hälsa de ämnen som har högst andel höga betyg både bland högskoleförberedande program och yrkesprogram. Idrott och hälsa ligger i topp, vilket är en följd av att 81 procent av eleverna på Malmö Idrottsgymnasium har A eller B i idrott och hälsa.

De ämnen med lägst andel höga betyg vid båda programtyperna är naturkunskap, matematik och svenska som andraspråk, vilket visas i diagram 4. I engelska har 55 procent av eleverna vid de högskoleförberedande programmen höga betyg. Inom yrkesprogrammen har bara 16 procent av eleverna höga betyg. Andelen höga betyg inom gymnasiegemensamma ämnen ligger stadig över flera år. Se bilaga 4 för mer detaljer.

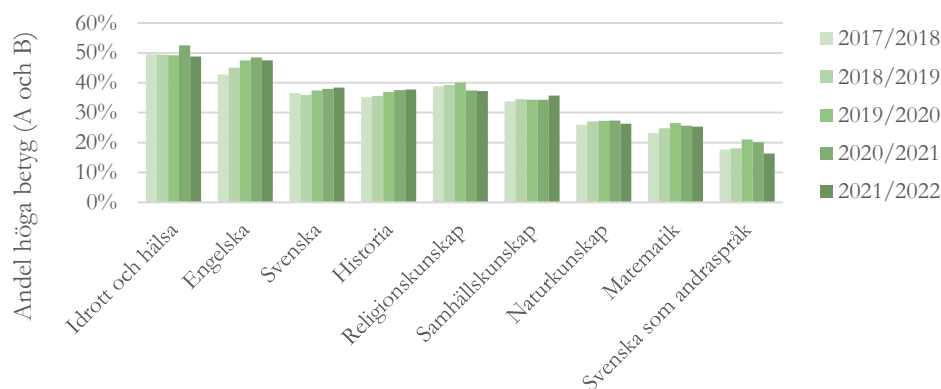

Diagram 4: Andel höga betyg (A och B) i programspecifika ämnen. N (2021/2022) = 5 555 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

Eleverna som går på introduktionsprogram har ofta, men inte alltid, som mål att börja ett av nationella programmen. I diagram 5 redovisas hur stor andel av eleverna på de olika inriktningarna som har gått vidare till ett nationellt program inom 2 år efter att de startat ett introduktionsprogram. Det är inte ett generellt mål att det ska vara inom 2 år, men det ger en indikation på skillnaderna i de olika inriktningarna. Språkin introduktion, individuellt alternativ och yrkesintroduktion mot olika branscher har en relativt låg andel elever som gått vidare till ett nationellt program inom denna tidsram. Programinriktat val har en högre andel elever som gått vidare till nationellt program.

Statistiken för alla inriktningar sammantaget i Malmös kommunala gymnasieskolor ligger nära riksnittet när det gäller att gå vidare till nationellt program. I bilaga 7 framgår andel elever på introduktionsprogram som efter ett år gått vidare till något nationellt program per kommun, i stället för att som här jämföra andel elever som gått vidare efter 2 år.

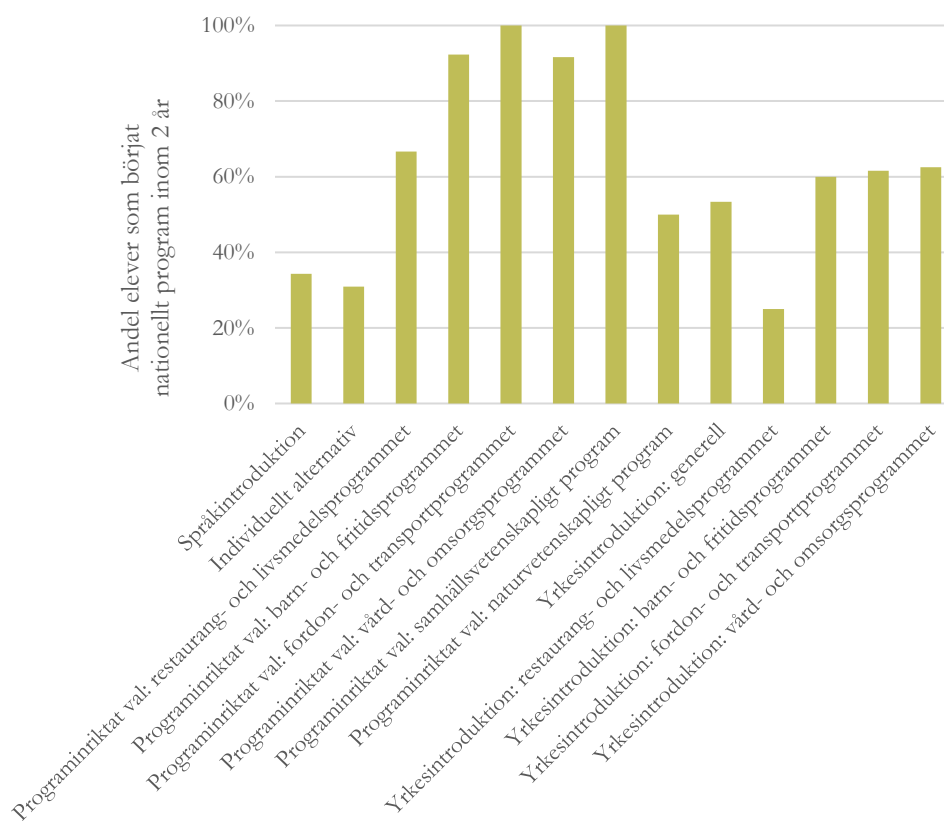

Diagram 5: Andel elever på introduktionsprogram som påbörjat nationellt program inom 2 år. N = 302 elever. Källa: Malmö stad (IKE)

3.5.3 Extra anpassning, särskilda stödåtgärder och åtgärdsprogram

Alla elever har rätt till en utbildning. Det är därför skolans ansvar att tidigt fånga upp elever som behöver extra anpassningar eller särskilt stöd för att klara sin utbildning. För elever som gick i år 3 läsåret 2021/2022 har utvecklingen följts upp kring hur stor andel av elevernas betyg i olika år som varit underkända.

Vid fem utbildningar är det en större andel elever som har underkänt i år 1 än i år 2 och 3, vilket framkommer i diagram 6. Humanistiska programmet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt hotell- och turismprogrammet har ett fåtal elever i denna elevkull. Resultaten för dessa program påverkas därför av få underkända betyg. Utöver humanistiska programmet och teknikprogrammet är det yrkesprogram som har en högre andel F i år 1 än åren därefter. När det gäller det här måttet kan man dock se en skillnad på de

högskoleförberedande programmen utifrån vilken skola eleverna går i. Samtliga utbildningar på Pauliskolan har en högre andel F i år 1, sedan lägre andel F i år 2 och en ytterligare lägre andel F i år 3. Se bilaga 3 för mer detaljer om utvecklingen per skola och program.

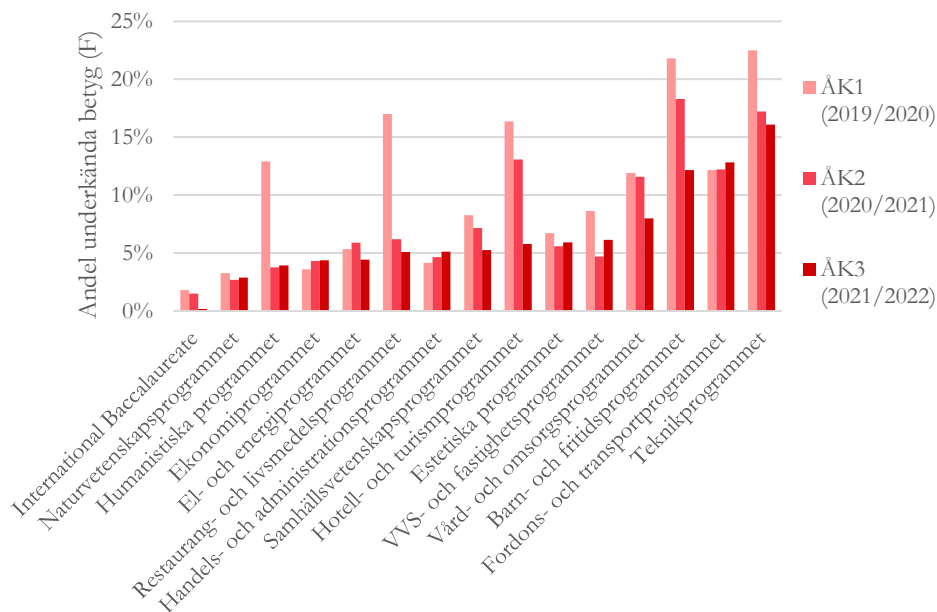

Diagram 6: Andel underkända betyg (F) genom skoltiden för en specifik elevgrupp. Program med elever med färre än 100 betyg i något av åren 1, 2 eller 3 är inte med i tabellen. N=1921 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

Trenderna mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram skiljer sig åt sett till andel underkända betyg, vilket visas i diagram 7. På högskoleförberedande program identifierades många höga betyg både när det gällde gymnasiegemensamma ämnen och programspecifika ämnen. Vid båda programtyperna identifierades lika stora andelar underkänt i programspecifika ämnen de senaste åren. Vad gäller de gymnasiegemensamma ämnen skiljer sig programmen däremot åt, där 12 procent av betygen vid yrkesprogram varit underkända medan bara 5 procent av motsvarande betyg för högskoleförberedande program varit det.

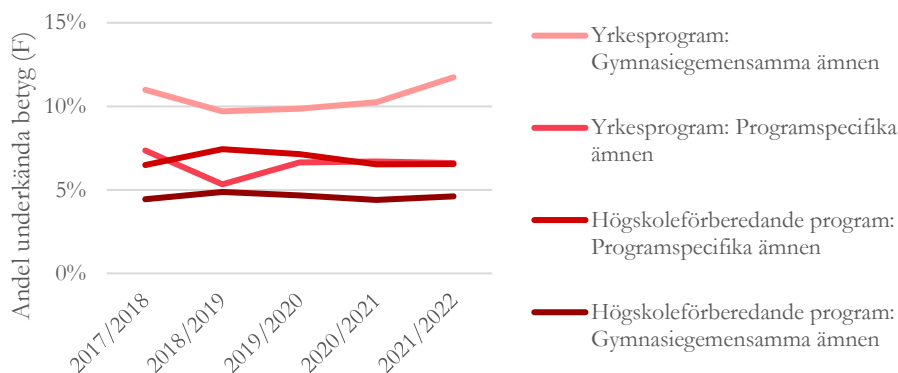

Diagram 7: Andel underkända betyg (F) i programspecifika ämnen respektive gymnasiegemensamma ämnen. N (2021/2022) = 5 555 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

I diagram 8 synliggörs att de gymnasiegemensamma ämnen som eleverna har svårast för, och alltså högst andel F i, är svenska som andraspråk och matematik. Det här är gemensamt för både högskoleförberedande program och yrkesprogram. Se bilaga 5 för detaljer kring underkända betyg i gymnasiegemensamma ämnen.

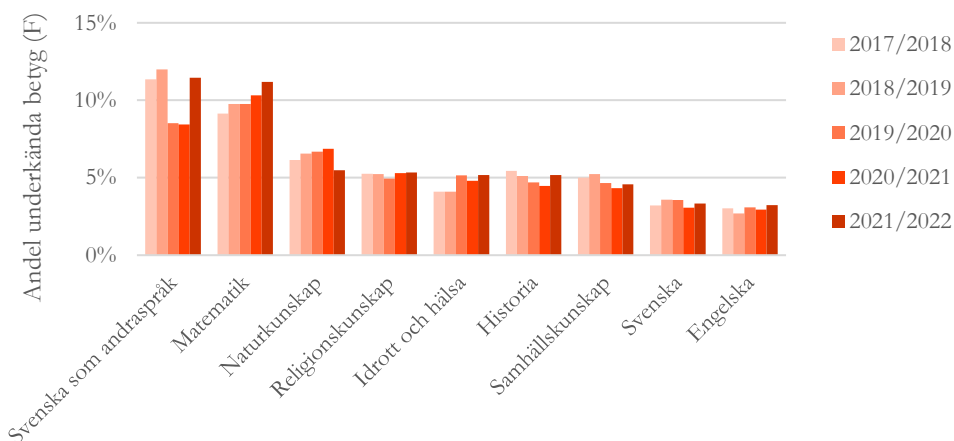

Diagram 8: Andel underkända betyg (F) i programspecifika ämnen. N (2021/2022) = 5 555 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

Något som är värt att notera är att elevernas kunskaper i matematik har försämrats i år vid yrkesprogrammen. Detta efter att andelen F tidigare legat på ungefär samma nivå vid programtyperna, vilket diagram 9 visar. Läsåret 2021/2022 har andelen F gått upp till 16 procent på yrkesprogram medan andelen för högskoleförberedande program ligger kvar på 10 procent precis som året före.

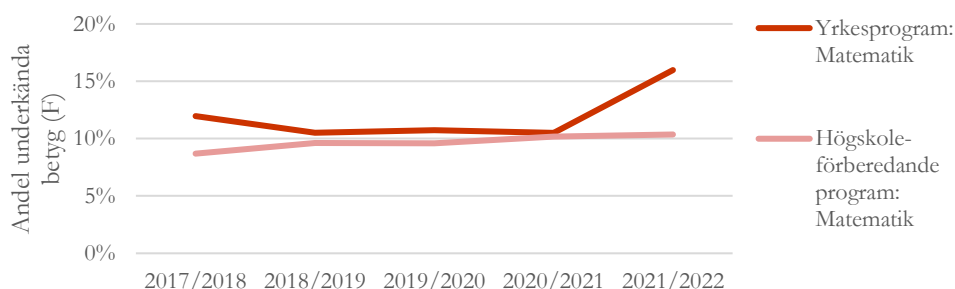

Diagram 9: Andel underkända betyg (F) i matematik. N (2021/2022) = 5 243 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

I diagram 10 och 11 redovisas andel avgångselever som tagit examen vid Malmö kommunala gymnasieskolor 2022, oavsett när och var eleven startade sina studier. En avgångselev är med några få undantag en elev som har avslutat sina studier med examen eller studiebevis. Studiebevis får elever som inte uppnått 2250 poäng eller elever som har läst klart ett reducerat program.¹⁴ Andelen elever som tar examen vid yrkesprogram har historiskt varit lägre än vid högskoleförberedande program. Vid yrkesprogrammen har det dock skett en stadig ökning av andel examen över tid, medan andelen examen på högskoleförberedande program har legat på en stadig nivå på 89–91 procent.

Ser man i stället till andel elever som gått ut med examen av alla elever som började gymnasiet för tre år sedan, framträder Malmö stads kommunala gymnasieskolor något under snittet, se bilaga 6.

¹⁴ Elev vid ett yrkesprogram behöver ha uppnått 2250 poäng samt ha erhållit ett godkänt betyg i kurserna svenska 1 eller svenska som andraspråk 1, engelska 5, matematik 1 och gymnasiearbetet samt ha minst 400 poäng godkända i de programgemensamma ämnena för att få en gymnasieexamen. Elev som studerat vid ett högskoleförberedande program behöver ha uppnått 2250 poäng samt ha erhållit ett godkänt betyg i kurserna svenska 1, 2 och 3 eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3, engelska 5 och 6, matematik 1 och gymnasiearbetet.

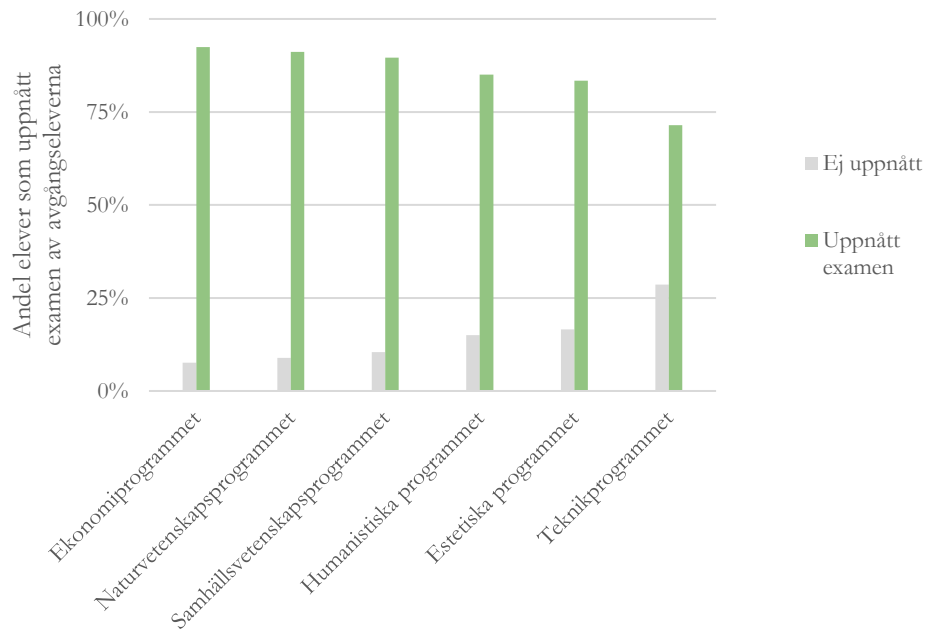

Diagram 10: Andel elever som uppnått examen av avgångselever från högskoleförberedande program sommaren 2022. N = 1 263 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

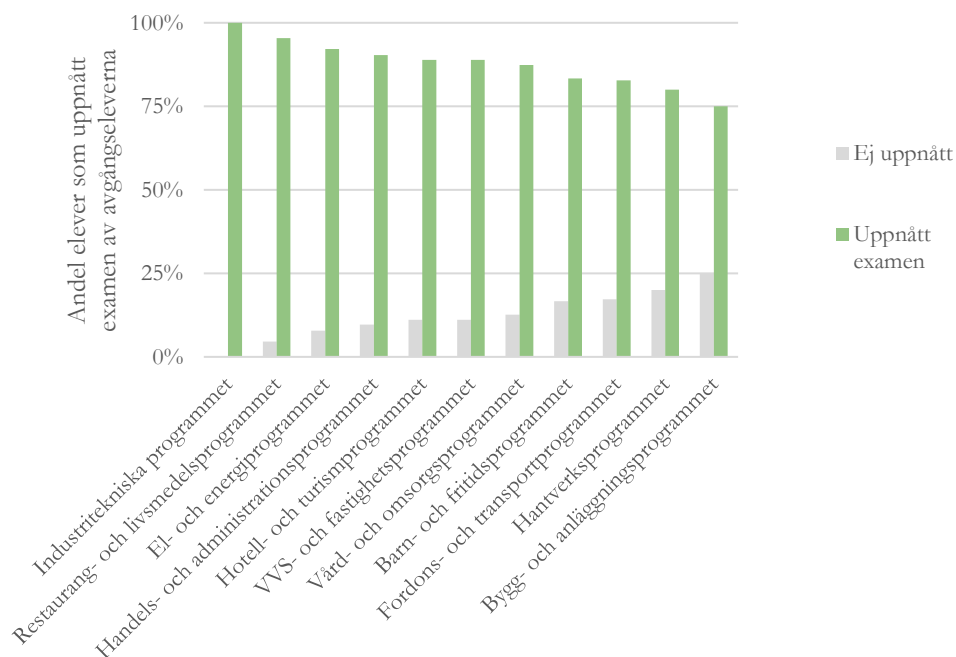

Diagram 11: Andel elever som uppnått examen av avgångselever från yrkesprogram sommaren 2022. N = 344 elever. Källa: Malmö stad (IST BAM)

3.6 Analys

3.6.1 Kunskaper, bedömning och betyg

Orsakerna till de olika betygsnivåerna på de kommunala skolorna bedöms vara dels vilka program som erbjuds på skolorna, där yrkesprogram generellt har lägre nivå på betygen än högskoleförberedande program, dels att elever med en viss nivå på betygen i högstadiet ofta söker sig till en skola med liknande meritvärden. För skolornas ledning och lärare innebär det här dock att de måste arbeta på de utmaningar som just den egna skolan har, och dessa utmaningar är ofta tätt sammankopplade med resultaten i skolan.

S:t Petri skola, som har de högsta betygen av de kommunala gymnasieskolor, har stort fokus på elevernas arbetsmiljö och att motverka psykisk ohälsa som en följd av att eleverna har höga förväntningar på sig själva. På andra sidan spektrumet återfinns Agnesfrids gymnasium som brottas med problematik kring att elever inte närvarar i tillräckligt stor utsträckning och därför har svårt att klara sina kurser.

Förvaltningen arbetar tillsammans med skolorna med att identifiera och specificera vilka målområden som deras utvecklingsarbete behöver fokusera på utifrån skolorna unika utmaningar.

3.6.2 Elevens lärande och personliga utveckling

Statistiken visar att eleverna vid flera program har en progression genom sin skolgång där de får en större andel höga betyg i senare läsåren i sin utbildning. En sådan utveckling kan tolkas som att utbildningen har lyckats stimulera och intressera eleverna. Den här utvecklingen framträder bland annat på vissa yrkesprogram som inte överlag har ett stort antal höga betyg men som har en tydlig ökning i andelarna höga betyg mellan år 1, 2 och 3. Ett av programmen där det här framträder är vid vård- och omsorgsprogrammet på Universitetsholmens gymnasium. Det är ett program där lärarna haft stort fokus på att visa på samband mellan de gymnasiegemensamma och de programspecifika kurserna, vilket kan sporra elevernas intresse för samtliga kurser. Detta arbetssätt blir extra viktigt med tanke på att elever vid yrkesprogram i lägre utsträckning får höga betyg på gymnasiegemensamma kurser. Det är även en styrka eftersom Skolinspektionen menar att examensmålen ska ligga till grund för planeringen av undervisningen och prägla de kurser, inklusive de gymnasiegemensamma ämnen, vilka eleverna läser inom ett program.

Ett annat program som också överlag har en låg andel höga betyg, men där eleverna får en högre andel höga betyg i år 2 och 3, är hotell- och turismprogrammet. Programmet genomförs som lärlingsutbildning på Universitetsholmen, och själva lärlingskonceptet har föreslagits som en orsak till progressionen. Detta för att eleverna vid arbetsplatsförlagt lärande lär sig många aspekter av ett yrke på samma gång. Ju längre eleven går utbildningen desto mer repetition hinner eleven få i kurser som inte betygsätts förrän senare i utbildningen. Teorin bekräftas när man ser till lärlingar som grupp, då samma mönster uppträder vid nästan alla lärlingsutbildningar.

Även samhällsvetenskapliga programmet på Pauliskolan har haft en positiv utveckling av höga betyg genom elevgruppens skolgång. Enligt skolledningen beror detta troligen på den fortbildning i lektionsdesign som lärarna gått som en del i skolans arbete med målet att lärarna ska motivera och utmana eleven där denne befinner sig. Under fortbildningen har lärarna därför fått jobba med att differentiera undervisningen för att utmana elever på olika nivåer.

Bland resultaten har det identifierats att en mindre andel av betygen är höga bland yrkesprogram än bland högskoleförberedande program. Det är speciellt utmärkande bland de gymnasiegemensamma ämnena. En möjlig förklaring till det är att intagningskraven är lägre vid yrkesprogram än vid högskoleförberedande program. Eftersom gymnasiegemensamma ämnen är fördjupning av ämnen som eleverna även har läst på högstadiet kan elevernas tidigare prestationer i ämnet ha betydelse för om de får höga betyg i ämnet på gymnasiet. Det är noterbart att det i stor utsträckning även gäller de program-specifika kurserna, som borde intressera eleverna vid yrkesprogram med tanke på att dessa är direkt kopplade till den arbetsmarknad eleverna inriktat sig mot.

Malmö Idrottsgymnasium har genererat många höga betyg i idrott och hälsa, vilket är ett förväntat utfall med tanke på skolans profil. Skolans är certifierad som nationell idrottsutbildning och som riksiddrottsgymnasium för friidrott från 2023/2024, vilket har lyfts i andra rapporter till nämnden.

Att det är lägst andel elever som gått vidare till nationellt program från inriktningarna individuellt alternativ och språkintröduktion än från de andra inriktningarna är väntat, då det är de eleverna som står längst ifrån en gymnasiebehörighet som går dessa program. Eleverna går inte sällan i stället vidare till ett annat introduktionsprogram. Att andelen elever som gått vidare till nationellt program från yrkesintroduktion är låg kan böttna i organisatoriska orsaker. Elever som har som mål att börja arbeta i sin individuella studieplan behöver till exempel inte uppnå gymnasiebehörighet. De kan läsa en hel

yrkesintroduktion vid ett introduktionsprogram. Utifrån målet att varje individ ska kunna uppnå självförsörjning är därför inte gymnasiebehörighet nödvändig. Nämnden har också valt att framåt satsa på olika yrkesinriktningar för elever som går ett introduktionsprogram genom att starta upp inriktningar mot både el- och energiprogrammet, hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet.

3.6.3 Extra anpassning, särskilda stödåtgärder och åtgärdsprogram

Det är skolans ansvar att tidigt fånga upp elever som behöver extra anpassningar eller stöd för att klara sin utbildning. Resultaten som synliggörs i diagram 5, där andelen F är större i år 1 än i efterföljande år för dessa elever, kan indikera att skolorna inte fångar upp elevernas behov av anpassningar och särskilt stöd tidigt nog. Utfallet behöver utredas vidare för att kunna ges en adekvat förklaring och mötas med en databaserad utvecklingsinsats.

Resultaten visar att teknikprogrammet är det program som både har störst andel F (diagram 5) och som har lägst andel examen av sina avgångselever 2022 (diagram 9). Programmet ges bara på Pauliskolan. Skolledningens reflektion är att flera elever inte har kännedom om vad programmet innebär utifrån vilka kurser de kommer läsa, exempelvis att programmet innehåller det svårare spåret inom matematik. Skolan har identifierat behov av att utveckla sitt arbete med att sätta in tillräckliga anpassningar tidigt. Det finns även behov av att bryta negativa mönster i elevernas gruppdynamik. Skolledningen planerar att byta upplägg för eleverna med start höstterminen 2022.

Eleverna på båda programtyperna, på Malmö stads kommunala gymnasieskolor, lyckas i motsvarande utsträckning i programspecifika ämnen sett till andelen underkända betyg (diagram 6). Resultatet bör jämföras med andelar höga betyg, där programtyperna skiljer sig markant resultatmässigt (diagram 3). Utfallet, som synliggörs i diagram 6, kan indikera att eleverna vid båda programtyperna är lika intresserade av kurser som är nya för dem, och som ligger i linje med elevens val av utbildning, medan andelen underkända betyg i gymnasiegemensamma ämnen mest troligt speglar elevernas förkunskaper i dessa ämnen. Skalan som andelen F presenteras på är dock liten, där andelarna underkänt ligger på mellan 12 och 5 procent. Andelarna höga betyg låg i stället på 12 till 43 procent, en betydligt större skillnad.

Det gymnasiegemensamma ämne som sticker ut sett till utvecklingen över tid, är matematik. Skolorna under året fått extra medel att satsa på matematik, men

innan satsningen har hunnit ta verkan har resultaten försämrats ytterligare vid yrkesprogrammen. Medlen har använts för att anställa en lektor som ska driva utvecklingen inom matematik via förvaltningarnas förstelärare. Förvaltningen kommer att se över vilka förvaltningsgemensamma verktyg som kan bidra i matematikundervisningen, och upphandla dessa på central nivå.

Det finns ett direkt samband mellan att utbildningar med en hög andel F är de utbildningar som har en lägre andel examen av avgångseleverna. En möjlig förklaring är att elever som har svårigheter att klara sina studier får gå ett reducerat program i stället, vilket medför att de går ut gymnasieskolan med ett studiebevis. Detta indikerar att skolorna inte fullt ut lyckats i sitt kompensatoriska uppdrag.

4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Utbildningen ska främja elevernas allsidiga utveckling och förbereda dem för att arbeta och verka i samhället. Eleverna ska bland annat kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med snabb förändringstakt.

Elever vid yrkesprogram har ofta arbetsplatsförlagt lärande som en del av sin utbildning, vilket är ett sätt att förbereda dem för ett framtida arbete inom den bransch deras studier är inriktade mot. Skolorna arbetar på olika sätt med att göra det arbetsplatsförlagda lärandet till en lärorik och givande tid. En av skolorna har till exempel arbetat med att bättre förbereda sina elever inför att de kommer till arbetsplatsen samt utarbetat digitala strukturer för uppföljning av elevens närvaro och progression. En annan skola har fokuserat på att lärarna ska skapa ett sammanhang där det finns en tydlig och uttalad koppling mellan de teoretiska kurserna eleven läser och det arbetsplatsförlagda lärandet.

Ett annat sätt att tätare sammanlänka skolan och arbets- och samhällslivet är olika typer av samarbeten. En av skolorna med yrkesprogram har certifierats av branschen, vilket höjer utbildningens status och säkerställer att utbildningen håller god kvalitet. Andra skolor har utvecklat ett gott internationaliseringsarbete och öppnat upp för utbytesstudier som ett sätt att bredda elevernas erfarenheter inför deras val av framtida sysselsättning. En utmaning som identifierats av en av skolorna är att eleverna inte upplever att de har något mål med utbildningen, trots att de får information om vidare utbildning och möjligheter på arbetsmarknaden både direkt från arrangörer, som universitet, och från skolans SYV.

4.1 Resultat

Efter examen vill många unga arbeta eller studera vidare, medan andra väljer att resa eller på andra sätt ta en paus innan de går vidare. Uppgifterna om vad eleverna gör efter högskoleförberedande examen respektive yrkesexamen är knapphändiga. De utgår från det antalet elever som Skolverket kunnat följa per program (545 elever på högskoleförberedande program respektive 97 elever på yrkesprogram i Malmö). Mönstret som uppträder speglar dock rikssnittet ganska väl. Elever som tagit examen från ett studieförberedande program tenderar att studera i högre grad än att arbeta både 1, 3 och 5 år efter examen, vilket diagram 12 visar. Mönstret är det omvända för elever som tagit yrkesexamen, vilket speglas i diagram 13.

Teknikprogrammet och naturvetenskapsprogrammet har de elever i Malmö stad vilka i högst utsträckning studerar vidare ett år efter examen. Elever som gått på naturvetenskapligt program på Pauliskolan studerar vidare ett år efter examen i något högre utsträckning än elever från andra skolor vilka har läst samma program. Programmen efter vilka flest elever studerar fem år efter examen, är dock naturvetenskapligt program på S:t Petri skola och Malmö Borgarskola, därefter samhällsvetenskapliga programmet på S:t Petri skola. Estetiska programmet är det högskoleförberedandeprogram med minst andel studerande ett år efter examen. Fem år efter examen har andelarna dock jämnats ut mellan de högskoleförberedande programmen, och ligger 41–64 % för samtliga program.

I Malmö stad har nästan alla elever från fordons- och transportprogrammet arbete ett år efter examen, vilket gör programmet till det med högst andel arbetande direkt efter studierna. Hantverksprogrammet är det yrkesprogram som har högst andel studerande ett år efter examen, med 33 procent studerade.

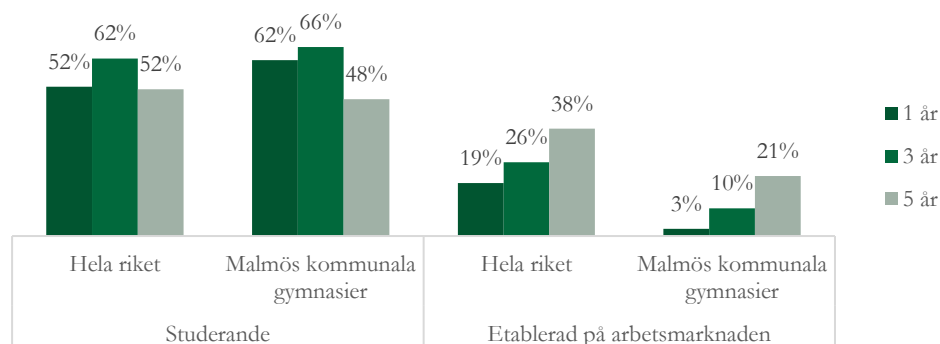

Diagram 12: Andel elever som studerar eller är etablerad på arbetsmarknaden efter examen vid högskoleförberedande program 2021. Det saknas data om elever från Malmö Idrottsgymnasium 5 år efter examen N (Malmö stad) = 545, N (hela riket) = 99 164. Källa: Skolverket.

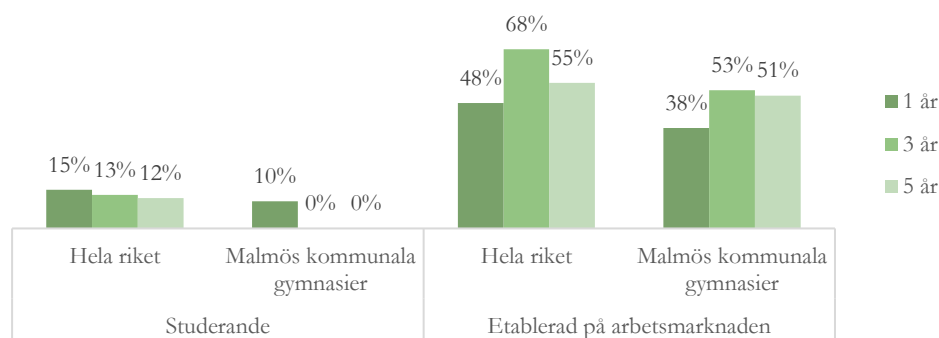

Diagram 13: Andel elever som studerar eller är etablerad på arbetsmarknaden efter examen vid yrkesprogram 2021. Det saknas data om elever från Agnesfrids gymnasium 5 år efter examen. N (Malmö stad) = 97, N (hela riket) = 9 289. Källa: Skolverket.

4.2 Analys

Flera av de kommunala yrkesprogrammen är attraktiva på arbetsmarknaden, vilket leder till att eleverna får deltidsjobb innan de har tagit examen. Det är positivt utifrån att ett av nämndens mål att alla Malmöbor ska nå självförsörjning, men det skapar också en motsättning gentemot nämndens mål om att fler gymnasieelever ska fullfölja sin utbildning. Denna motsättning visar sig även i statistiken, där fler av eleverna från ett yrkesprogram än ett högskoleförberedande program är etablerade på arbetsmarknaden kort efter examen, men färre av dem når examen inom de tre år som utbildningen är upplagd för.

Det är totalt en större andel av eleverna som antingen studerar eller arbetar av eleverna som gått ett högskoleförberedande program. ~~Det gäller båda programtyperna.~~ För elever som har läst ett högskoleförberedande program men inte går vidare till högre studier, bör det rimligen vara svårare att få ett kvalificerat arbete än för elever som gått ett yrkesprogram och inte har studerat vidare.

5 Rektorns ansvar

Rektor har, enligt skollagen, ansvaret för att leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan, har rektorn ansvar för skolans resultat.¹⁵ I den föreliggande rapporten berörs följande ansvarsområden:

- utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser och att återvändsgränder i studiegången undviks,
- lärarna anpassar undervisningens uppläggning, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar
- utbildningen utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- eleverna får information inför utbildningens början, får en väl utformad introduktion i utbildningen, i ämnen och kurser samt får stöd att formulera mål för sina studier,
- lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt att lära av varandra för att utveckla utbildningen, och
- skolans arbete med kunskapsområden, där flera ämnen ska bidra och samordnas så att de utgör en helhet för eleven.

Malmö stads gymnasieskolor arbetar med olika målområden med utgångspunkt i de utmaningar respektive skola har identifierat som viktigast att åtgärda för att hjälpa sina elever att nå målen med sin utbildning.

Både Bellevue gymnasium och Heleneholms gymnasium arbetar med att utveckla sina processer i undervisningen och att finna vägar att arbeta med elevernas studiemotivation. På Agnesfrids gymnasium har man under läsåret fokuserat på att göra skolan värdegrund mer levande för eleverna och öka deras närvaro för att få fler att fullfölja hela sin utbildning. Även på Malmö Restaurangskola arbetar man med närvaro då flera av skolans elever får arbete innan de har tagit examen. Vid Universitetsholmens gymnasium har personalen fokus på att utveckla sin värdegrund och sitt bemötande mot elever. Malmö

¹⁵ [Läroplan för gymnasieskolan \(Gymnasieskolan\) - Skolverket](#)

Borgarskola arbetar med att skapa lärmiljöer som skapar studiero. Skolan ser även behov av att fokusera på elevers ökade delaktighet. Pauliskolan arbetar med att utveckla mer utmanande och motiverande klassrumspraktiker samt med att stärka arbetet med trygghet och förebyggande elevhälsa. På Malmö Idrottsgymnasium fokuserar lärarna på ökad studiefokus och motivation, då deras elever är elitidrottare och därför har stort fokus på sin idrott. Malmö latinskola arbetar aktivt med ökad trivsel både hos elever och personal. På S:t Petri skola har skolledning och personal identifierat att elevernas höga motivation i kombination med prestationskrav bidrar till stress. Skolan arbetar därför på att minska elevernas arbetsbelastning.

Skolornas målområden är alla vägar som ska leda mot samma mål - att ge elever förutsättningar att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål under sin tid i gymnasiet. Skolans ansvar för att skapa möjligheter för elevernas lärande och utveckling gäller oavsett om det är elever som har lätt för sig och behöver stimuleras eller om det är elever som behöver extra anpassningar eller särskilt stöd för att lyckas. Mer information om hur skolorna arbetar med sina respektive målområden presenteras under året i olika rapporter: Övergångar mellan skolformer, Kvalitet och likvärdighet, Trygghet och studiero samt Likvärdighet och elevhälsa.

5.1 Rektorerens beskrivning av verksamheternas resultat

I skolornas kvalitetsrapporter analyserar rektorerna själva vilka resultat deras satsningar på skolans målområden har lett till. På Bellevue gymnasium har elevernas närvaro förbättrats enligt skolledningen, en tydlig indikation på att det motiverande arbetet ger effekt. Heleneholms gymnasiums personal upplever det gångna året som givande. Det kollektiva lärande som de arbetat med för att utveckla sina undervisningsprocesser har lett till större insikter och självreflektion hos personalen. Även eleverna är nöjda, där skolans arbete med motivation enligt eleverna har hjälpt dem sätta ord på hur de känner, och att de har fått bättre studieteknik. Vid Agnesfrids gymnasium syns i elevenkätens resultat inom områdena studiero, som väntas leda till ökad närvaro, och respekt för varandras olikheter en positiv utveckling sedan elevenkäten året innan. På Malmö Restaurangskola har personalen i samtal med eleverna identifierat att aktiviteterna för ökad närvaro har uppskattats av eleverna. De identifierar också att det fortsatt är många som deltidsarbetar vid sidan av sina studier vilket kan göra studierna lidande. Universitetsholmens gymnasiums ledning har efter det gångna året lagt om sitt fokus från värdegrundsarbetet till

en enhetlig skola efter den omorganisation som skett, samt att lärare ska utveckla sitt lärande tillsammans. Vid Malmö Borgarskola har ledningen sett tecken på att deras arbete med elevers delaktighet har givit resultat genom att eleverna på eget initiativ har startat en elevklubb för diskussioner. Vid Pauliskolan upplever ledningen att personalen fått en större samsyn kring elevhälsans förebyggande uppdrag och att skolan bättre ger förutsättningar för en trygg och tillgänglig lärmiljö. Elevenkäten visar dock fortfarande lägre värden än ledningen önskat för delaktighet och stimulans. Vid Malmö Idrottsgymnasium bedömer skolledningen att arbetet lett till bättre kvalitet i de strukturer som ger eleverna förutsättningar för ökad studiefokus och motivation för eleverna. Latinskolan har arbetat med olika aktiviteter för att öka elevernas trivsel och enligt ledningen har det lett till en fin sammanhållning mellan eleverna. Skolan har också arbetat med personalens trivsel, och har identifierat nya utmaningar som de kommer arbeta vidare med nästa år. S:t Petri skola kommer fortsatt arbeta för att minska elevers stress.

6 Diskussion och slutsats

Nämnden fortsätter att utveckla det strategiska planeringsarbetet i frågor om utbud och dimensionering av gymnasieutbildningarna, på både kort och lång sikt. Dimensionering kommer att i högre utsträckning behöva utvecklas i relation till regionala och nationella kompetensbehov. Störst behov finns framgent inom yrkesprogram i allmänhet och inom tekniska utbildningar samt vård- och omsorgsutbildningar i synnerhet. Fokus under de kommande åren kommer vara att skapa förutsättningar för en större utökning av yrkesprogrammen. I detta ingår såväl nya program och utbildningsplatser som ett strategiskt arbete för att öka attraktiviteten. Utvecklingen kommer ske i nära samverkan med de branschorganisationer och yrkesnämnder som finns. Nämnden ser i relation till detta det arbetsplatsförlagda lärandet (apl) i utbildningarna, som en central faktor för att främja elevernas ingång på arbetsmarknaden.

För att kunna erbjuda ett brett och allsidigt utbildningsutbud planerar nämnden strategiska insatser för att bibehålla söktrycket och att därmed kunna öka platser till bland annat det humanistiska programmet.

Nämnden har under mandatperioden fattat beslut om att utveckla studie- och yrkesvägledningen för elever inom både gymnasie- och vuxenutbildning i syfte att säkerställa att de får tillräcklig och relevant information inför fortsatta utbildningsvägar eller etablering på arbetsmarknaden. Under hösten 2022

genomförs en översyn av studie- och yrkesvägledningsorganisationen utifrån Malmöbornas behov av utbildning. I detta ingår framtagande av en huvudmannaplan för nämndens studie- och yrkesvägledning. Målet är att öka både elevers och vårdnadshavares valkompetens och kunskap om kopplingen mellan utbildning och förutsättningar på arbetsmarknaden, samt att i högre grad erbjuda en god service till medborgare genom en ändamålsenlig studie- och yrkesvägledning.

En fortsatt hög andel elever saknar behörighet till nationella gymnasieprogram, vilket är en utmaning i arbetet med att fler elever ska ta examen inom fyra år. På introduktionsprogrammen är genomströmningen låg och alltför få elever når behörighet till nationellt program inom avsedd tid. Under perioden 2022/2023 genomförs flera satsningar för att fler elever på introduktionsprogram ska nå sina mål. I dessa satsningar ingår att stärka introduktionsprogrammen vad gäller utbud och resursfördelning, ta fram metoder för att följa elevens progression, utveckla den individuella studieplanen som ett verktyg för att följa eleven genom utbildningen samt vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare planeras för en fördjupad kartläggning kring vilka undervisningsformer som är framgångsrika för att stärka elevernas lärande och utveckling.

Nämnden fortsätter under 2022/2023 arbetet med att utveckla övergångar mellan introduktionsprogram och vuxenutbildning. Som en del i detta arbete har nämnden startat yrkesintroduktion med allmän yrkesorientering på fyra skolor. Programmet syftar till en kvalitetssäkrad övergång till vuxenutbildningen och möter även ett ökat behov av yrkesintroduktionsplatser. Utfallet av satsningen kommer att följas upp på skol- och förvaltningsnivå. Arbetet med att identifiera nya gemensamma inriktningar och yrkespaket för introduktionsprogram och vuxenutbildning fortsätter under hösten 2022. Ett pågående pilotprojekt syftar till att överbrygga identifierade utmaningar i övergångarna mellan skolformerna.

Det finns sedan tidigare ett etablerat samarbete kring övergångar mellan grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Arbetet med att främja sömlösa övergångar fortsätter under 2022/2023. Arbetet har tre övergripande mål:

- alla elever har goda förutsättningar att göra väl underbyggda val och går igenom sin utbildning utan hinder.

- alla professioner som är involverade i övergångsarbetet har tillräckliga kunskaper för att utföra sin del av arbetet och bidrar till den gemensamma helheten.
- skolförvaltningarna har en god överblick över övergångsarbetet och agerar proaktivt för att ge alla elever likvärdiga möjligheter att lyckas.

För att skapa förutsättningar för goda övergångar upprättas under året en kommunikations- och arbetsyta som visualiserar de bakomliggande processerna för en sömlös övergång mellan skolformer i hela utbildningskedjan. Ett särskilt fokus i övergångsarbetet under året är att identifiera elever i skolår 8, vilka riskerar att inte uppnå gymnasiebehörighet, och etablera rutiner och processer för samarbeten i tidigt skede kring dessa elever.

Utifrån såväl resultatanalys som rektorernas egna analyser inom gymnasieorganisationen kommer fokus för introduktionsprogrammen och de nationella programmen framöver vara utveckling av undervisningen i matematik och svenska som andra språk, fortsatt arbete inom samtliga ämnen med språkutveckling och att möta varje elev där denne befinner sig och engagera eleven i lärandet. I det arbetet ingår att synliggöra progression och att arbeta professionsövergripande för att förstärka lärande och motverka studiestress och ohälsa. Nämndens satsning för ökad måluppfyllelse inom matematik har ännu inte hunnit ge resultat då den lektor som anställts precis har börjat sin tjänst. Satsningen på digitala verktyg inom matematik som syftar till att underlätta och utveckla undervisningen behöver fortsätta under 2022/2023. Nämnden kommer följa utvecklingen inom matematikområdet kommande år, för att säkerställa att resurserna bidrar till ökat lärande och måluppfyllelse.

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Likvärdighet innefattar, enligt skollagen, att det finns lika tillgång till utbildning, att all utbildning håller hög kvalitet och att skolans genom sitt uppdrag kompenserar för skillnader i elevernas förutsättningar¹⁶. Att arbeta med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd, är centralt för likvärdigheten. En kartläggning kommer under 2022/2023 att genomföras avseende hur många åtgärdsprogram som finns och vilken kvalitet dessa har. En aspekt som kommer att ingå i kartläggningen är i vilken utsträckning reducerade program används som ett särskilt stöd för att komma stödja eleven med underkänt betyg i många kurser. Ett sådant tillvägagångssätt kan bidra till att elever inte får med sig de kunskaper de behöver i vidare studier eller arbete.

¹⁶ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Nämndens möjlighet att genomföra en underbyggd analys och dra slutsatser av relevans för förvaltningen som helhet är beroende dels av kvalitetssäkrat statistiskt underlag, dels analyser på aggregerad nivå utifrån skolornas kvalitetsrapporter. Således fortsätter arbetet med att stärka kopplingen mellan lärarnas arbete, skolornas systematiska kvalitetsarbete och huvudmannens processer. Detta förutsätter kvalitetssäkrade dataunderlag och fördjupad analyskompetens. Nämnden kommer under kommande år att vidareutveckla skolornas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och kvalitetssäkra underlag för analys.

Det behövs avslutningsvis ett ökat samarbete med andra förvaltningar inom Malmö stad för att minska segregationen och för att bidra till gemensamma lösningar för Malmös utmaningar. Nämnden kommer att förstärka samarbetet med övriga aktörer i staden för att öka integrationen och bidra till självförsörjning.

6.1 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utvecklingsområden 2022/2023

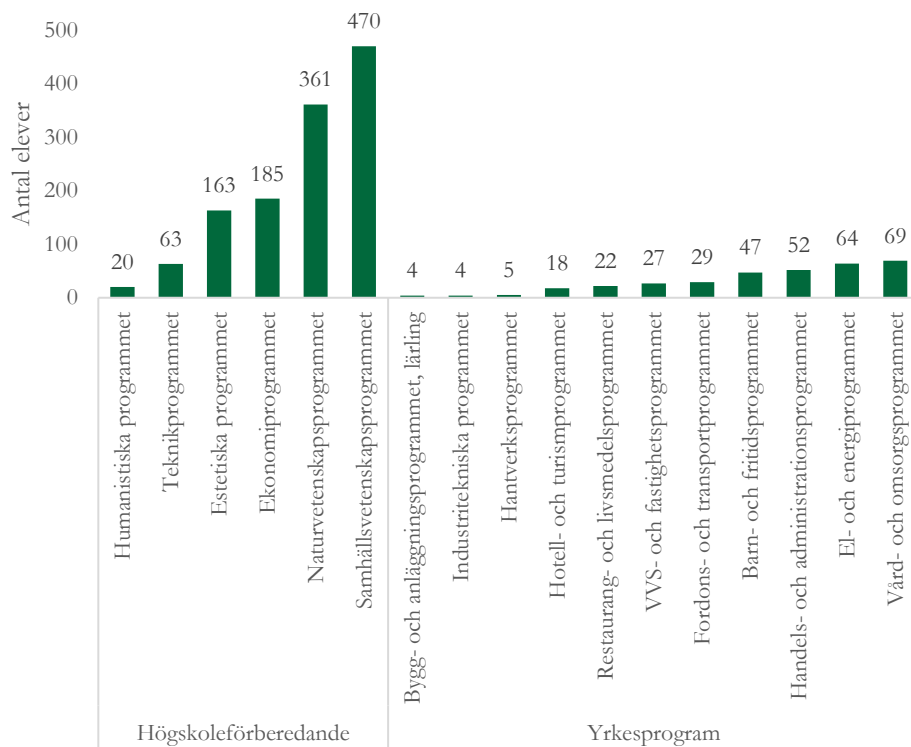
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens uppdrag är att rusta elever för ett samhälle i förändring. Nämnden arbetar med att minska segregationen genom att identifiera målgrupper och utveckla program och utbud, öka antalet platser inom den kommunala regionen inom såväl gymnasieorganisationen som vuxenutbildningen, arbeta förvaltnings- och professionsövergripande för att säkerställa likvärdighet samt arbeta stadsövergripande för att bidra till gemensamma lösningar för Malmö stads utmaningar.

Med utgångspunkt i rapportens som helhet och diskussionen ovan drar nämnden slutsatsen att följande utvecklingsområden ska prioriteras under 2022/2023:

- Utbud och dimensionering
- Samverkan för sömlösa övergångar
- Stärkta förutsättningar för en likvärdig och individanpassad utbildning
- Vidareutveckling av skolornas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete
- Stärkta förutsättningar för självförsörjning

Skolledarnas identifierade framgångsfaktorer tillsammans med forskning inom aktuella utvecklingsområden utgör underlag för det fortsatta arbetet. Utifrån detta arbetar nämnden för att säkerställa att verksamheter vilar på såväl vetenskaplig grund som beprövad erfarenhet genom kollegial samverkan.

Bilaga 1: Elevfördelning per program

Antal avgångselever per program på kommunala gymnasieskolor 2022. Källa: Malmö stad (IST BAM) N = 1603

Bilaga 2: Detaljer kring andelen höga betyg (A och B) genom skoltiden för en specifik elevgrupp

	ÅK1 (2019/2020)	ÅK2 (2020/2021)	ÅK3 (2021/2022)
Pauliskolan	18%	19%	21%
Barn- och fritidsprogrammet	12%	9%	10%
Naturvetenskapsprogrammet	37%	38%	40%
Samhällsvetenskapsprogrammet	11%	15%	17%
Teknikprogrammet	21%	25%	24%
Universitetsholmens gymnasium	13%	18%	18%
Barn- och fritidsprogrammet	13%	27%	26%
Bygg- och anläggningspr.	11%	11%	8%
El- och energiprogrammet	10%	12%	8%
Handels- och administrationpr.	16%	41%	35%
Hantverksprogrammet	22%	29%	32%
Hotell- och turismprogrammet	8%	20%	22%
Industri tekniska programmet	24%	46%	59%
VVS- och fastighetsprogrammet	16%	19%	18%
Vård- och omsorgsprogrammet	15%	18%	20%
Malmö Borgarskola	36%	33%	32%
Ekonomiprogrammet	28%	30%	30%
Handels- och administrationspr.	18%	18%	26%
Hotell- och turismprogrammet	20%	20%	26%
International Baccalaureate	58%	55%	63%
Naturvetenskapsprogrammet	49%	41%	36%
Samhällsvetenskapsprogrammet	27%	29%	28%
Malmö Idrottsgymnasium	50%	48%	42%
Ekonomiprogrammet	65%	63%	58%
Handels- och administrationspr.	27%	24%	21%
Naturvetenskapsprogrammet	71%	69%	58%
Samhällsvetenskapsprogrammet	42%	39%	34%
Malmö latinskola	45%	44%	44%
Estetiska programmet	37%	38%	37%
Humanistiska programmet	38%	43%	40%
Naturvetenskapsprogrammet	70%	67%	62%
Samhällsvetenskapsprogrammet	43%	43%	44%
Agnèsfrids gymnasium	13%	13%	14%
Fordons- och transportpr.	13%	13%	14%

S:t Petri skola	62%	63%	63%
Naturvetenskapsprogrammet	70%	69%	66%
Samhällsvetenskapsprogrammet	55%	58%	59%
Malmö Restaurangskola	18%	18%	20%
Restaurang- och livsmedelspr.	18%	18%	20%

Bilaga 3: Detaljer kring andelen låga betyg (F) genom skoltiden för en specifik elevgrupp

	ÅK1 (2019/2020)	ÅK2 (2020/2021)	ÅK3 (2021/2022)
Pauliskolan	21%	18%	13%
Barn- och fritidsprogrammet	22%	21%	15%
Naturvetenskapsprogrammet	14%	8%	6%
Samhällsvetenskapsprogrammet	22%	20%	13%
Teknikprogrammet	22%	17%	16%
Universitetsholmens gymnasium	9%	8%	6%
Barn- och fritidsprogrammet	21%	1%	2%
Bygg- och anläggningspr.	0%	9%	14%
El- och energiprogrammet	5%	6%	4%
Handels- och administrationpr.	0%	0%	8%
Hantverksprogrammet	19%	1%	8%
Hotell- och turismprogrammet	17%	0%	5%
Industritekniska programmet	6%	0%	0%
VVS- och fastighetsprogrammet	9%	5%	6%
Vård- och omsorgsprogrammet	12%	12%	8%
Malmö Borgarskola	4%	5%	5%
Ekonomiprogrammet	4%	5%	5%
Handels- och administrationspr.	4%	4%	3%
Hotell- och turismprogrammet	16%	15%	6%
International Baccalaureate	2%	1%	0%
Naturvetenskapsprogrammet	1%	4%	6%
Samhällsvetenskapsprogrammet	2%	4%	4%
Malmö Idrottsgymnasium	3%	4%	5%
Ekonomiprogrammet	0%	0%	1%
Handels- och administrationspr.	4%	6%	9%
Naturvetenskapsprogrammet	2%	1%	1%
Samhällsvetenskapsprogrammet	5%	6%	8%
Malmö latinskola	5%	3%	4%
Estetiska programmet	7%	6%	6%
Humanistiska programmet	13%	4%	4%
Naturvetenskapsprogrammet	3%	2%	2%
Samhällsvetenskapsprogrammet	2%	1%	1%
Agnesfrids gymnasium	12%	12%	13%
Fordons- och transportpr.	12%	12%	13%
S:t Petri skola	0%	1%	1%

Naturvetenskapsprogrammet	1%	1%	1%
Samhällsvetenskapsprogrammet	0%	1%	1%
Malmö Restaurangskola	17%	6%	5%
Restaurang- och livsmedelspr.	17%	6%	5%

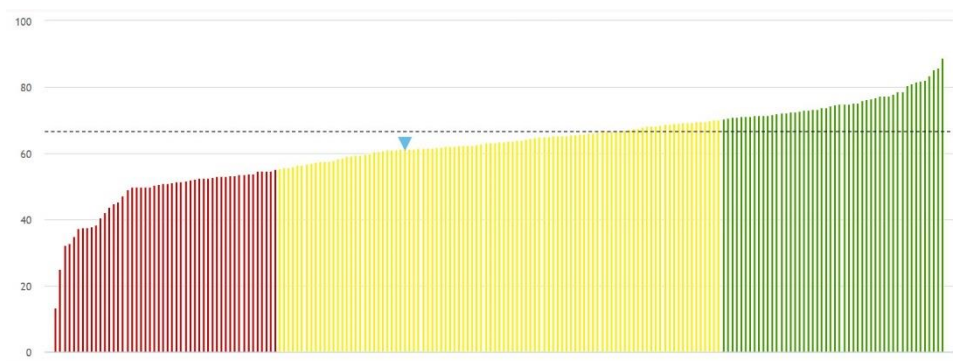
Bilaga 4: Andel höga betyg (A och B) i gymnasiegemensamma ämnen

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Andel A och B					
Högskoleförberedande	39%	40%	41%	42%	41%
Engelska	48%	51%	55%	56%	55%
Historia	40%	40%	42%	44%	43%
Idrott och hälsa	55%	54%	54%	57%	52%
Matematik	26%	27%	30%	29%	29%
Naturkunskap	30%	31%	32%	34%	33%
Religionskunskap	45%	44%	46%	44%	43%
Samhällskunskap	37%	38%	39%	40%	41%
Svenska	41%	40%	42%	44%	44%
Svenska som andraspråk	23%	23%	27%	29%	23%
Yrkesprogram	10%	11%	12%	12%	12%
Engelska	12%	13%	14%	15%	16%
Historia	4%	8%	10%	10%	13%
Idrott och hälsa	26%	28%	32%	37%	35%
Matematik	5%	5%	5%	5%	5%
Naturkunskap	7%	7%	7%	8%	4%
Religionskunskap	8%	10%	10%	10%	7%
Samhällskunskap	10%	10%	10%	11%	10%
Svenska	7%	9%	10%	8%	8%
Svenska som andraspråk	7%	9%	10%	6%	5%

Bilaga 5: Andel underkända betyg (F) i gymnasiegemensamma ämnen

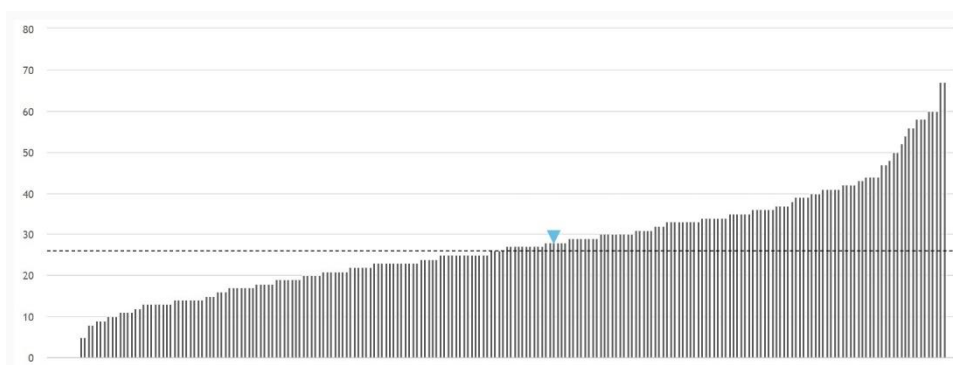
Andel F	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Högskoleförberedande	4%	5%	5%	4%	5%
Engelska	2%	2%	2%	2%	2%
Historia	4%	4%	4%	3%	4%
Idrott och hälsa	3%	4%	4%	3%	3%
Matematik	9%	10%	10%	10%	10%
Naturkunskap	5%	5%	5%	5%	4%
Religionskunskap	3%	5%	3%	4%	4%
Samhällskunskap	4%	4%	4%	3%	3%
Svenska	3%	3%	3%	2%	2%
Svenska som andraspråk	9%	10%	7%	5%	7%
Yrkesprogram	11%	10%	10%	10%	12%
Engelska	7%	8%	8%	8%	10%
Historia	17%	14%	10%	10%	12%
Idrott och hälsa	9%	7%	11%	13%	12%
Matematik	12%	11%	11%	11%	16%
Naturkunskap	13%	13%	12%	13%	11%
Religionskunskap	16%	9%	14%	12%	11%
Samhällskunskap	11%	12%	9%	10%	10%
Svenska	7%	5%	8%	8%	8%
Svenska som andraspråk	14%	14%	12%	13%	17%

Bilaga 6: Andel gymnasielever med gymnasieexamen inom 3 år, nationell jämförelse

Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan med examen inom tre år, inkl. IM dividerat med antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan, inkl. IM. Avser 2021. Alla Sverige kommuner visas som ett lodrätt streck i diagrammet, Malmö stad markeras med blå pil. Källa: SCB genom plattformen Kolada

Bilaga 7: Andel gymnasieelever som övergått från introduktionsprogram till nationellt program, nationell jämförelse

Andel av nybörjare i år 1 den 15 oktober föregående år som bytt från något introduktionsprogram till ett nationellt program oavsett antal år på det nationella programmet. Avser 2021, bara kommunala skolor. Alla Sverige kommuner visas som ett lodrätt streck i diagrammet, Malmö stad markeras med blå pil. Källa: Skolverket genom plattformen Kolada

Bilaga 8: Övriga resultat

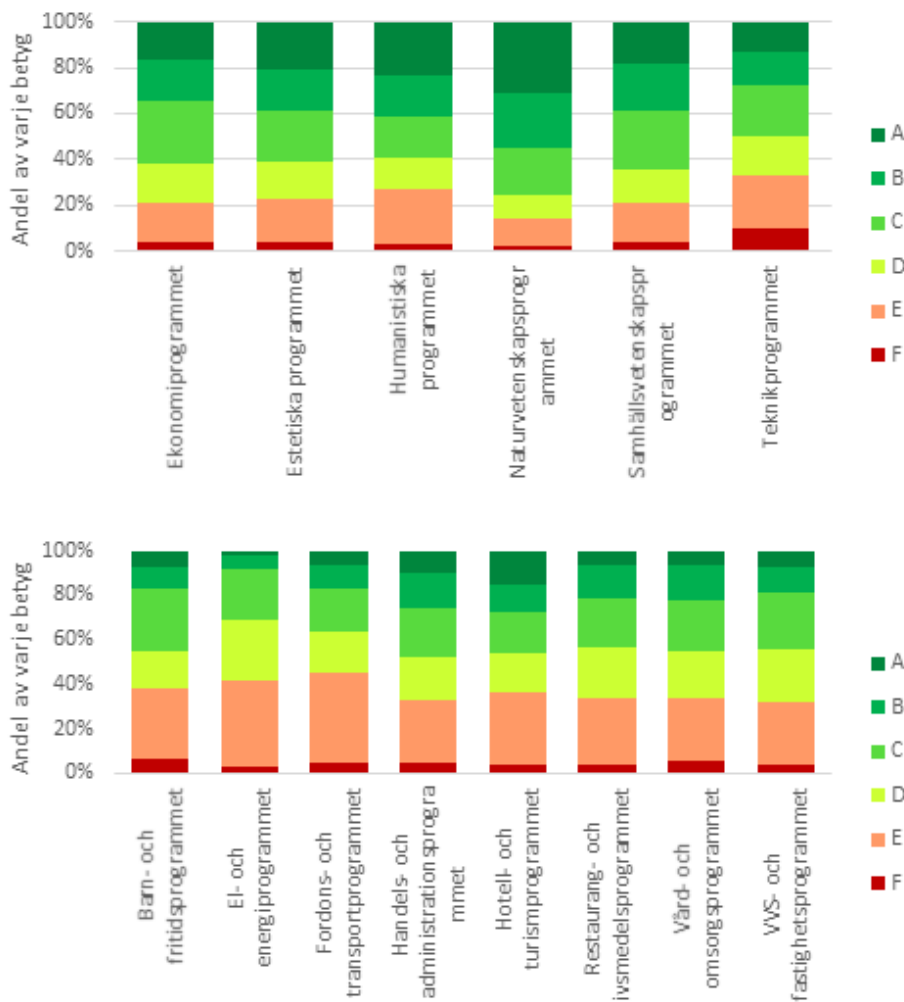

Diagram 1 och 2: Betygsfördelning 2022 per program för samtliga avgångselever i kommunala gymnasieskolor. Bygg- och anläggningsprogrammet, industritekniska programmet och hantverksprogrammet redovisas inte för att det är så få elever i avgångsklassen. Källa: Malmö stad (IST BAM) N = 33 588 betyg (studieförberedande program) respektive 8 673 betyg (yrkesprogram)

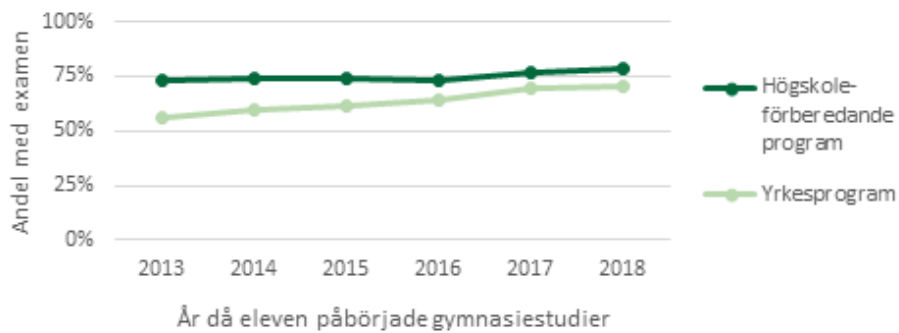

Diagram 3: Genomströmning vid nationella program i Malmö stad. Procentuell andel elever som påbörjat gymnasiestudier 2013–2018 och som har gått ut gymnasiet med examen efter 3 år. Elever hos samtliga huvudmän i Malmö stad redovisas. N (2018) = 3 343 Källa: Skolverket.

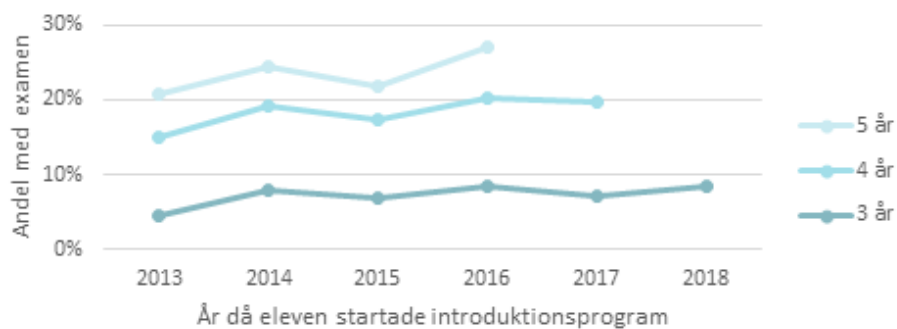

Diagram 4: Genomströmning vid introduktionsprogram i Malmö stad. Procentuell andel elever som påbörjat introduktionsprogram 2013–2018 och som har gått ut gymnasiet med examen efter 3, 4 eller 5 år. Elever hos samtliga huvudmän i Malmö stad redovisas. N (2018) = 703 Källa: Skolverket.

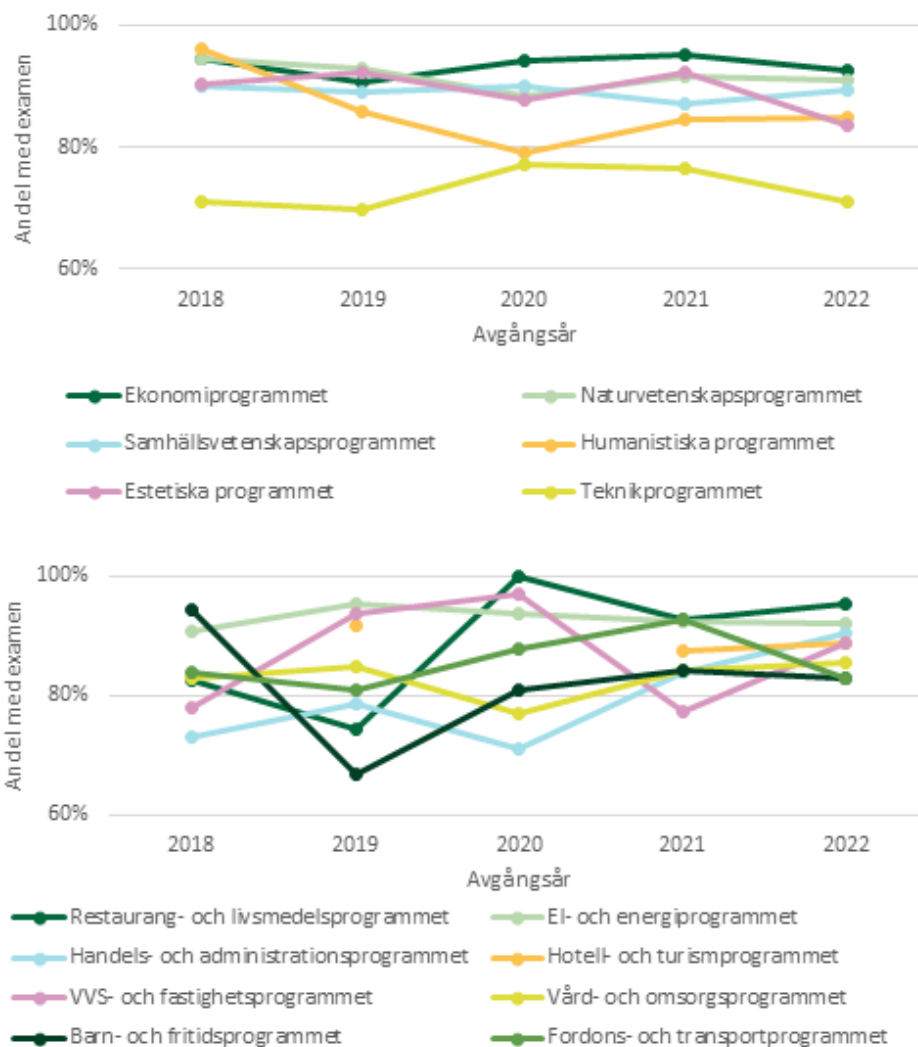

Diagram 5 och 6: Procentuell andel elever som tagit gymnasieexamen av samtliga avgångselever över tid och per program. På några av yrkesprogrammen är det färre än 10 elever i Skolverkets senaste statistik, därför redovisas inte dessa program (BA, HV, IT). (IST BAM). N (2022 högskoleförberedande program) = 1 262, N (2022 yrkesprogram) = 328. Källa åren 2018–2021: Skolverket. Källa 2022: Malmö stad